

Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös 2016

5. Eriytetyt tilinpäätökset

5.1. Laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen tilinpäätöslaskelmat

- Leppävirran kunnan vesihuoltolaitoksen kirjanpito on eriytetty laskennallisesti taseyksiköksi.
- Liitteenä vesihuoltolaitoksen eriytetyt tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase

Toimintakertomus 2016

Leppävirran kunnan vesi- ja viemärlaitos

Leppävirran kunnanvaltuusto päätti 9.11.2015, että vesihuoltolaitos eriytetään kirjanpidollisesti 1.1.2015 alkaen. Leppävirran kunnan valtuusto hyväksyi 14.12.2015 § 49 kirjanpidollisesti 1.1.2015 eriytetyn vesihuoltolaitoksen aloittavan taseen liitteen mukaisesti, hulevesistä huolehtii kunta (kunnallistekniikka) eikä niitä sisällytetä vesihuoltolaitoksen toimintaan. Kunnanvaltuusto vahvisti peruspääoman määräksi 5.213.179,67 € ja sille kunta perii korvausta vuosittain 3 %. Peruspääomasta erotetaan 15 vuoden laina 2.685.577,41 euroa, joka maksetaan tasaerissä. Kunta perii lainalle 3 %:n vuotuisen tuoton.

Eriyttämällä pyritään tilinpäätöksen ja siinä esitettyjen tunnuslukujen perusteella arvioimaan, missä määrin vesihuollosta perittävät maksut kattavat palvelujen tuottamisesta aiheutuvat kustannukset pitkällä aikavälillä, ja ovatko maksut kohtuullisia.

Leppävirran kunnan vesi- ja viemärlaitosta on hoidettu laskennallisesti eriytettynä eriyttämisvelvoitteen voimaantulosta 1.1.2002 alkaen, kunnanvaltuuston päätöksen 18.12.2001 § 65 mukaisesti. Yleisohjeen mukaisesti vuoden 2015 tilinpäätös laaditaan liikelaitosyleisohjeen mukaisesti.

Kirjanpidollisesti eriytetyssä taseyksikössä noudatetaan jatkuvuuden periaatetta siten, että kertyvät yli- ja alijäämät kumuloituvat liiketoiminnan omaan pääomaan. Kun laskennallisesta taseyksiköstä muodostetaan vastaavaa toimintaa jatkava kirjanpidollinen yksikkö, aloittavaan taseeseen on suositeltavaa merkitä myös ko. liiketoimintaan kohdistuva aikaisemmilta tilikausilta kertynyt yli- /alijäämä. Ellei yli- /alijäämää ole mahdollista selvittää toiminnan aloittamisesta asti, on perusteltua selvittää yli-/alijäämät vähintään viidestä edeltävästä tilinpäätöksestä.

Leppävirran kunnan vesihuoltolaitoksen yli- /alijäämät on selvitetty kahdeksan (8) edellisen vuoden 2007-2014 ajalta. Alijäämä on yhteensä -1.406.155,45 €.

Vesi- ja viemärlaitos, yleistä

Leppävirran kunnan vesihuoltolaitos kuuluu Keski-Savon Vesi Oy:n palvelualueeseen ja sen tehtävänä on laadukkaasti talousveden jakelu kuluttajille sekä jäteveden vastaanotto ja pumpaaminen siirtolinjaa pitkin Keski-Savon Vesi Oy:lle Varkauden Akonniemeen. Siirtolinjan pituus Varkauden rajalta Leppävirran keskustaan on 23 km. Kunnan viemärlaitoksella on 1 puhdistamo, joka puhdistaa jätevettä lupaehtojen mukaisesti Oravikoskella. Poikkeusolojen varalta kunnalla on yksi varavedenottamo Pohjukansalossa ja toinen Voivakassa

Katsaus vuoteen 2016

Vesihuoltolaitos jakaantuu kahteen osa-alueeseen: vesilaitos ja viemärlaitos. Leppävirran kunnan vesihuoltolaitos ei käsittele hulevesiä.

Leppävirran kunnan vesilaitos ostaa puhtaan veden Keski-Savon Vesi Oy:ltä, joka hankkii talousveden Pieksämäen alueella sijaitsevasta Syvänsin pohjavedenottamolta. Vedenottamolta vesi pumpataan alkaintilaitoksen kautta siirtovesijohdon kautta Leppävirrälle vesijohtoverkostoon ja Kauppilanmäen vesitorniin. Leppävirran vesilaitoksen toiminta-alue ulottuu kirkonkylän taajaman lisäksi Sorsakosken ja Oravikosken taajamiin sekä laajalle haja-asutusalueelle. Vuonna 2016 pumpattu vesimäärä oli noin 370 035 kuutiota eli noin 1 000 m³ vuorokaudessa.

Laadultaan talousvesi on erinomaista ja täyttää Sosiaali- ja terveysministeriön laatuvaatimukset. Talousvesi on laadultaan pehmeää, arvoltaan n. 0,65 mmol/l (3,7 dH). Veden happamuus pH on noin 8,0 eli vesi on lievästi emäksistä.

Kulutuskohdeissa syntynyt jätevesi johdetaan siirtoviemärin välityksellä Leppävirralta Varkauden Akonniemeen, jossa jätevesi käsitellään biologiskemiallisessa puhdistamossa. Leppävirran taajaman ja Sorsakosken alueelta johdetaan jätevesiä noin 497.000 kuutiota Akonniemeen. Laskutettavan jäteveden määrä on 285 158 kuutiota. Määrä on huomattavasti suurempi kuin vedenkulutus ja laskutettavan jäteveden osuus, joka johtuu lähinnä vanhojen verkostojen vuotovesistä.

Akonniemen puhdistamotulokset täyttävät lupaehtojen mukaiset vaatimukset. Puhdistusteho on vaihdellut 95-99 %, vaatimustason ollessa 90 %. Uudet lupaehdot (5.11.2005 alkaen) tiukensivat lupaehtoja ja nostivat poistotehojen vaatimustason 95 %

Vuoden aikana tehtiin investointeja yhteensä 379 500 eurolla. Investointeja olivat:

- vesihuoltoverkoston peruskorjaus 176 900 €
- taloliittymien rakentaminen 94 100 €
- verkostokartoituksen laatiminen 13 400 €
- pumppaamoiden saneeraus 25 400 €
- vesitornin saneeraus (suunnittelun tarkistus) 2 000 €
- Oravikoski-Leppävirta siirtoviemärin suunnittelu 64 100 €

Vuonna 2016 toiminnassa ei tapahtunut suuria poikkeamia.

Organisaatio

Vesilaitoksen tulosalueella työskentelee suoraan 2 henkilöä.

Vesilaitoksella on ympärivuorokautinen päivystys, joka toimii 24/7 järjestelmällä. Päivystysringissä on keväästä 2015 alkaen ollut 4 henkilöä, aiemmin henkilöitä oli 5. Osa päivystäjistä työskentelee päätoimisesti muilla tulosalueilla.

Taksat

Teknisen lautakunnan päätöksen 17.11.2015 §103 mukaisesti viemäriverkoston käyttömaksuja korotettiin 1.2.2016 alkaen.

Teknisen lautakunnan päätöksen 22.11.2016 §93 mukaisesti viemäriverkoston käyttömaksuja korotetaan 1.2.2017 alkaen.

Perusmaksua perittiin käyttöveden ja jäteveden osalta. Käyttöveden asiakkaita oli 2251 kpl ja jätevesi/asiakkaita oli 1614 kpl.

Vuonna 2016 käyttömaksut olivat (alv 0%):

vesi	1,70 € / m ³
jätevesi	2,87 € / m ³

Vuoden 2016 talous

Vesi- ja viemärlaitoksen tuloslaskelma vuodelta 2016

- liikevaihto 1 705 075 €
- materiaalit ja palvelut -570 235 €
- henkilöstökulut -212 570 €
- poistot -735 171 €
- rahoituskulut -219 414 €
- tilikauden alijäämä -48 049 €

Tarkemmat tiedot vuoden 2016 taloudesta ja tase 2016 on esitetty liitteessä.

Vesi- ja viemäriverkostot

Vesijohtoverkosta on n. 320 km. Pohjavesilaitoksia on 2 kpl, jotka ovat varavedenottamoina. Paineenkorottimeita on 6 kpl.

Viemäriverkosta on Leppävirran kunnan alueella n. 153 km ja pumppaamoita on 56 kpl. Oravikosken puhdistamon ympäristölupa on voimassa 31.12.2019 saakka. Oravikosken ja Kalmalahden välisen siirtolinjan rakentamisen jälkeen jätevedet johdetaan sieltäkin Varkauden Akonniemeen. Siirtolinjan suunnittelu valmistui 21.10.2016.

Lyhyesti suunnitelmasta:

Suunnitelma sisältää Oravikosken ja Leppävirran kirkonkylän välille siirtoviemäriä ja vesijohdon. Viemäri rakennetaan Oravikosken jätevedenpuhdistamolta (Väinöläntie 5) Leppävirran Särkinieemeen (Heimoluhdantie), jossa se liittyy Leppävirran olemassa olevaan viemäriverkoston. Rakennettavan vesihuoltolinjan kokonaispituus on noin 10 km, josta suurin osa kulkee vesistöissä. Leppävirran Paajalanmäen ja Uitukanharjun väliselle alueelle rakennetaan noin 300 metriä uutta paineviemäriä. Lisäksi paineviemäriin purkukaivon jälkeiset viettoviemärit saneerataan Uitukanharjulla. Oravikosken jätevedenpuhdistamolla on tarve tehdä toiminnallisia muutoksia mm. puhdistamon selkeytysallas muutetaan Väinöläntie jätevedenpumppaamon varoalaksi. Selkeyttämörakennuksen sisällä sijaitsevat kemikaali- ja lietesäiliö puretaan ja niiltä vapautuvasta rakennuksen osasta tehdään kylmä varastotila, joka erotetaan varoallastilasta väliseinällä. Hankkeen kustannusarvio on n. 1,2M€.

Kirjanpidollisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

			1.1.-31.12.2016
Liikevaihto			1 736 988,40
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys(+) tai vähennys (-)			
Valmistus omaan käyttöön			2 108,50
Liiketoiminnan muut tuotot			-31 913,65
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä			
Materiaalit ja palvelut	-570 235,18		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-235 624,48		
Ostot tilikauden aikana	-235 624,48		
Varastojen lisäys(+) tai vähennys (-)			
Palvelujen ostot	-334 610,70		-570 235,18
Henkilöstökulut	-212 570,32		
Palkat ja palkkiot	-167 815,96		
Henkilöstösivukulut	-44 754,36		
Eläkekulut	-34 045,14		
Muut henkilösivukulut	-10 709,22		-212 570,32
Poistot ja arvonalentumiset	-735 170,88		
Suunnitelman mukaiset poistot	-735 170,88		
Arvonalentumiset	0,00		-735 170,88
Liiketoiminnan muut kulut			-18 114,57
Liikelylijäämä (-alijäämä)			171 092,30
Rahoitustuotot ja -kulut	-219 141,32		
Korkotuotot			
Muut rahoitustuotot	7 079,08		
Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut	-69 825,01		
Muille maksetut korkokulut			
Korvaus peruspääomasta	-156 395,39		
Muut rahoituskulut			-219 141,32
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä			-48 049,02
Satunnaiset tuotot ja -kulut			
Satunnaiset tuotot	0,00		
Satunnaiset kulut	0,00		0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia			-48 049,02
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00		
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00		
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00		
Tuloverot	0,00		0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)			-48 049,02

Kirjanpidollisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

31.12.2016		
	TOIMINNAN RAHAVIRTA	
	Liikelyijäämä (-alijäämä)	171 092,30
	Poistot ja arvonalentumiset	735 170,88
	Rahoitustuotot ja -kulut	-219 141,32
	Satunnaiset erät	0,00
	Tulorahoituksen korjauserät	0,00
		687 121,86
	INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	
	Investointimenot	-340 790,99
	Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00
	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00
		-340 790,99
	TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	346 330,87
	RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	
	ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	
	Antolainasaamisten lisäykset kunnalle/ky:lle	
	Antolainasaamisten lisäykset muilta	
	Antolainasaamisten vähennykset kunnalta/ky:ltä	
	Antolainasaamisten vähennykset muilta	
	LAINAKANNAN MUUTOKSET	
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta/ky:ltä	
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle/ky:lle	-179 038,50
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	
		-179 038,50
	L. aik. lainojen muutos kunnalta	
	L. aik. lainojen muutos muilta	
		-179 038,50
	OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	0,00
	MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	
	Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	
	Vaihto-omaisuuden muutos	
	Saamisten muutos kunnalta/ky:ltä	
	Saamisten muutos muilta	21 527,85
	Korottomien velkojen muutos kunnalta/ky:ltä	
	Korottomien velkojen muutos muilta	178 234,89
		199 762,74
	RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	20 724,24
	RAHAVAROJEN MUUTOS	367 055,11
	RAHAVARAT 31.12.2016	367 055,11
	RAHAVARAT 1.1.2016	0,00
		367 055,11

Kirjanpidollisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen taselaskelma

31.12.2016					
VASTAAVAA	1.1.2016	31.12.2016	VASTATTAVAA	1.1.2016	31.12.2016
A PYSYVÄT VASTAAVAT	6 870 421,64	6 476 041,75	A OMA PÄÄOMA	3 655 713,69	3 607 664,67
I Aineettomat hyödykkeet			I Peruspääoma	5 213 179,67	5 213 179,67
1. Aineettomat oikeudet			II Arvonkorotusrahasasto		
2. Muut pitkävaikutteiset menot			III Muut omat rahastot		
3. Ennakkomaksut			IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-1 557 465,98	-1 557 465,98
			V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-48 049,02
II Aineelliset hyödykkeet	6 870 421,64	6 476 041,75	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Maa- ja vesialueet			1. Poistoero		
2. Rakennukset	315 016,78	260 568,08	2. Vapaaehtoiset varaukset		
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 547 667,32	6 150 716,82			
4. Koneet ja kalusto	7 737,54	671,95	C PAKOLLISET VARAUKSET		
5. Muut aineelliset hyödykkeet			1. Eläkevaraukset		
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		64 084,90	2. Muut pakolliset varaukset		
III Sijoitukset			D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
1. Osakkeet ja osuudet			1. Valtion toimeksiannot		
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset			2. Lahjoitusrahastojen pääomat		
3. Muut lainasaamiset			3. Muiden toimeksiantojen pääomat		
4. Muut saamiset					
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT			E VIERAS PÄÄOMA	3 476 510,24	3 475 706,63
1. Valtion toimeksiannot			I Pitkäaikainen	3 157 175,58	3 037 466,88
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet			1. Joukkovelkakirjalainat		
3. Muut toimeksiantojen varat			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
			3. Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	2 327 500,41	2 148 461,91
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	261 802,29	607 329,55	4. Lainat julkisyhteisöiltä		
I Vaihto-omaisuus			5. Lainat muilta luotonantajilta		
1. Aineet ja tarvikkeet			6. Saadut ennakot		
2. Keskeneräiset tuotteet			7. Ostovelat		
3. Valmiit tuotteet			8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä		
4. Muu vaihto-omaisuus			9. Muut velat/Liittymismaksut ja muut ve	829 675,17	889 004,97
5. Ennakkomaksut			10. Siirtovelat		
II Saamiset	261 802,29	240 274,44	II Lyhytaikainen	319 334,66	438 239,75
Pitkäaikaiset saamiset			1. Joukkovelkakirjalainat		
1. Myyntisaamiset			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
2. Lainasaamiset			3. Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	179 038,50	179 038,50
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä			4. Lainat julkisyhteisöiltä		
4. Muut saamiset			5. Lainat muilta luotonantajilta		
5. Siirtosaamiset			6. Saadut ennakot		
Lyhytaikaiset saamiset	261 802,29	240 274,44	7. Ostovelat	74 408,11	121 812,35
1. Myyntisaamiset	261 802,29	230 552,17	8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtym	5 187,39	5 654,86
2. Lainasaamiset			9. Muut velat/Liittymismaksut ja muut ve	23 173,80	83 810,54
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä			10. Siirtovelat	37 526,86	47 923,50
4. Muut saamiset	0,00	9 722,27	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	7 132 223,93	7 083 371,30
5. Siirtosaamiset					
III Rahoitusarvopaperit					
1. Osakkeet ja osuudet					
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin					
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset					
4. Muut arvopaperit					
IV Rahat ja pankkisaamiset		367 055,11			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 132 223,93	7 083 371,30			